

jamk

Osaajana kehittyminen - Suomalaiseen työelämään integroituminen

Ukrainalaisten ammatillisten valmiuksien kasvattaminen ja integroituminen suomalaiseen työelämään

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Rahoittaja

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Suomalaiseen työelämään integroituminen, 5 op

Osana Ukrainalaisten ammatillisten valmiuksien kasvattaminen ja integroituminen suomalaiseen työelämään osaamiskokonaisuutta (1.2.2024 – 30.6.2025) toteutettiin 5 opintopisteen opintojakso Suomalaiseen työelämään integroituminen, 15.01.–31.07.2024, 16.9.–30.11.2024 sekä 28.1.–8.6.2025. Opintojaksolla opiskelijat perehtyvät suomalaiseen työelämään sekä urasuunnitteluun.

Opintojakson tavoitteet

- Ymmärtää suomalaista työkulttuuria ja tuntee työnantajan sekä työntekijöiden oikeuksia ja velvollisuuksia
- Tietää kuka on, mistä tulee ja minkä pohjalta rakentaa tulevaisuuden työelämän suunnitelmia
- Tunnistaa erilaisia keinoja hakea töitä Suomessa ja kyetä toimimaan itsenäisesti työhaussa
- Tarkentaa ja kirkastaa työelämätavoitteita

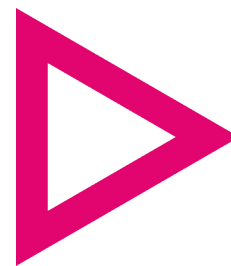
OPINTOJAKSO

Opintojakson sisältö

- Suomalainen työelämä
- Urasuunnittelu: Oman näköinen työelämä
- Urasuunnittelu: Työnhaku
- Uraohjaus

Kuormitus ja arviointi

- Opintojakso arvioitiin hyväksyty / hylätty.
- Opintojakso oli 5 opintopistettä, eli noin 135 tuntia opiskelua.
- Opintoihin käytetty aika jakautui webinaareihin, uraohjaukseen sekä itsenäiseen opiskeluun ja tehtäviin.

TYÖELÄMÄ

Tässä osiossa käsiteltiin

- Suomalainen työkuulttuuri
- Yrittäjyys Suomessa
- Yritysverotus Suomessa
- Työntekijän oikeudet ja velvollisuudet
- Työelämän pelisäännöt

Työkuulttuuri ja -tavat:

- Suomalainen työelämä korostaa onnellisuutta ja tasapainoa – ei pelkästään palkkaa.
- Matala hierarkia, korkea luottamus, tasa-arvo ja ihmisoikeudet ovat keskeisiä arvoja.
- Työ ja yksityiselämä pyritään sovittamaan yhteen.

[Millainen on suomalainen työelämä? | Suomi kodiksi \(video\)](#)

Työ- ja vapaa-ajan tasapaino:

- Tuottavuus ja tehokkuus
- Hyvinvointi
- Perhe ja sosiaalinen elämä
- Kulttuurin ja luonnon nautinnot
- Elämänlaadun parantuminen

Tiimityöskentely ja yhteistyö

- Tiimityö tukee oppimista, luovuutta ja erilaisuuden hyödyntämistä.
- Tarvitaan kuuntelemista, kunnioitusta ja selkeää tavoitejohtamista.

Kommunikaatio ja vuorovaikutus:

- Arvostetaan suorapuheisuutta, mielipiteiden kunnioittamista ja tehokkuutta.
- Hyvä vuorovaikutus perustuu kuuntelemiseen, empaattisuuteen, yhteistyöhön ja tilan antamiseen.
- Estäviä tekijöitä ovat mm. ennakkoluulot, kiire ja vastuunsiirto.

WORK

LIFE

SUOMALAINEN TYÖELÄMÄ

Johtaminen ja hierarkia:

- Suomalainen johtaminen on ihmislähtöistä, nöyrää ja helposti lähestyttävää.
- Korostetaan arvopohjaa, vuorovaikutustaitoja ja kehityksen tukemista.
- Itsensä johtaminen on tärkeä taito: suunnittelu, tunteiden säätely ja työhyvinvointi.

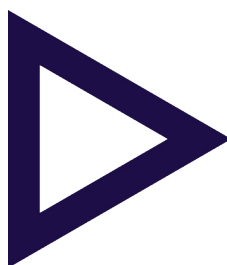

Työaika:

- Yleinen työaika: 8 h/päivä, 40 h/viikko, mutta monissa sopimuksissa myös 7,5 h/päivä.
- Mahdollisuus liukuvaan työaikaan, etätyöhön, työaikapankkiin jne.
- Työehdot määritellään työehtosopimuksissa.

Työterveys:

- Jokaisella työntekijällä on oikeus työterveyshuoltoon.
- Jaetaan ehkäiseviin ja sairaanhoitopalveluihin – vähintään ehkäisevät palvelut ovat pakollisia.
- Työntekijän kannattaa selvittää, mitä palveluita työpaikka tarjoaa ja missä niitä voi käyttää.

Lyhyt esitys tärkeimmistä huomioista aiheesta Suomalainen työelämä. Mitkä asiat ilahduttivat? Oliko joku kummallista? Yllättikö joku tieto? Mitä ajatuksia sinussa heräsi? Toteutustavan voi itse valita: voit kirjoittaa, tehdä mindmapin, videon tai jotain muuta.

SUOMALAINEN TYÖELÄMÄ

Yrittäjyys

Yrityksen perustaminen Suomessa - miten edetä?

1. Yrittäjän oleskelulupa
2. Kehitä liikeidea
3. Tee liiketoimintasuunnitelma – hanki tietoa, hyödynnä oppaita ja valmiita malleja, osallistu valmennuksiin
4. Osallistu valtakunnallisiin yrittäjyysinfoihin verkossa <https://uusyrityskeskus.fi/apua-yrittajyyteen/yrittajyysinfot/>
5. Ota yhteyttä yritysneuvontaan – varaa aika yritysneuvojalle

Yritysverotus

- Yritysmuodot Suomessa
- Suomalainen verotusjärjestelmä
- Osakeyhtiön perustaminen
- Työntajayrittäjä

Työntekijän oikeudet ja velvollisuudet

Ennen työnhakua:

- Todistukset
- Työhakemus
- CV
- Portfolio
- Verkostot
- Tieto, mitä työtä haluat

<https://uusyrityskeskus.fi/>

<https://www.suomi.fi/yritykselle>

<https://osaamisenpaikka.fi/>

Starttiraha

Starttirahalla edistetään uutta yritystoimintaa ja työllistymistä. Raha turvaa yrittäjän toimeentulon yritystoiminnan alkuvaiheessa – kuitenkin enintään 12 kuukauden ajan.

Oman asuinpaikkakunnan yrityksiin tutustuminen verkossa.

Mistä löytää?

- Työväilytyssivustot
- Vuokratyöfirma
- Työ- ja elinkeinotoimisto
- Lehdet
- Some
- Yritysten verkkosivut
- Kaikista työpaikoista ei kerrota julkisesti

Työhaastattelu:
kysymykset + harjoittelu

Työsuhde ja työsopimus:

- Työsuhde voi olla vakituinen, määräaikainen, osa-aikainen tai kokoaikainen.
- Työsopimuksessa tulee olla mm. työn kesto, työtehtävät, palkka, työaika, vuosiloma, irtisanomisaika ja työehtosopimus.
- Työsopimus kannattaa tehdä kirjallisesti ja siihen tulee tutustua rauhassa ennen allekirjoittamista.

Työntekijän oikeudet:

- Oikeus turvalliseen työympäristöön ja perehdytykseen.
- Oikeus palkkaan, vuosilomaan ja lepopäiviin.
- Oikeus työterveyshuoltoon ja vakuutuksiin.
- Oikeus saada palkka pankkitilille ja seurata omia työtunteja.
- Oikeus kieltäytyä ylityöstä, ellei siitä ole sovittu.

Työnantajan velvollisuudet:

- Huolehtia työturvallisuudesta ja perehdytyksestä.
- Ilmoittaa ulkomaalaisista työntekijöistä luottamushenkilöille.
- Säilyttää työsuhdetiedot neljä vuotta työsuhteen päättymisestä.
- Ei saa irtisanoa syrjivin perustein.

Työntekijän velvollisuudet:

- Ei saa vahingoittaa työnantajaa (esim. kilpaileva toiminta).
- Ei saa paljastaa liikesalaisuuksia tai asiakastietoja.
- Tehdä vain sovittuja työtehtäviä.
- Pitää kirjaa työtunneista ja noudattaa työaikoja.

Työsuhteen päättyminen

- Irtisanoutuminen
  - Irtisanomisajat
- Työsuhteen purkaminen

Jos jäät työttömäksi::

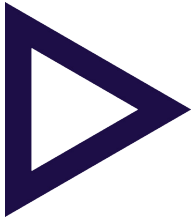
- Ilmoittaudu TE-toimistoon
- Hae työttömyysetuutta kuukausittain
- Pyydä työtodistus työnantajalta.
- Noudata työllisyysuunnitelmaa omavalmentajan kanssa.
- Hyödynnä Maahanmuuttaneiden osaamiskeskuksen palvelut.

[> Ammatiliitot](#)

Oman verkostokartan rakentaminen

URASUUNNITTELU

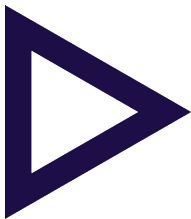
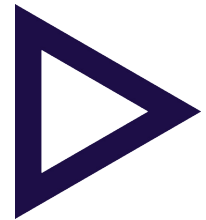

'Oman näköinen työelämä' -videon pohjalta harjoituksia:

- Osaamisen tunnistaminen
- Työelämäsi tarkastelua
- Osaaminen kokonaisuutena

Visiointi

- Osaamisen ennakointifoorumi - Osaamiskorttipakkaan ja kiinnostavien alojen tulevaisuuden osaamisiin tutustuminen
- Oman tulevaisuuden hahmottelu

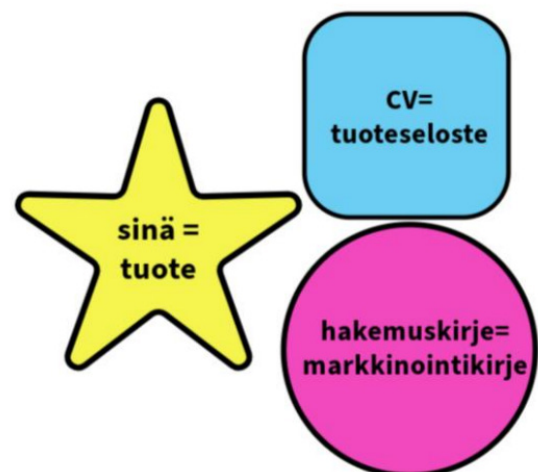
Laadi oma hissipuheesi, jossa esittelet itsesi ja osaamisesi lyhyesti ja ytimekkäästi.

Hyvä CV

- CV:n alussa lyhyt profiiliteksti, kuka sinä olet
- ammatillisesti
- CV:ssä todetaan asioita, joita pitää olla valmistodentamaan esimerkiksi todistuksilla (työ-, tutkintotodistukset, muu koulutus, kortit)
- CV:ssä ilmaistaan osaamista ja taitoja lyhyesti (niistä kerrotaan lisää hakemuskirjeessä)
- Lisäksi kielitaito, IT-taidot
- Suosittelijat

Millainen on hyvä CV? (video)

Millainen on hyvä CV-kuva ja miten se otetaan?(video)

Hakemuskirje

1. Aloita tiiviillä esittelyllä itsestäsi
2. Kerro mitä sinä voit tuoda työnantajalle
3. Osoita motivaatiosi
4. Kerro luonteestasi
5. Tiivistä tärkeimmät pointit viimeiseen kappaleeseen

[Miten aloittaa työhakemus? \(video\)](#)

Esittelyvideo

- Mahdollisuus tuoda omaa persoonansa ja profiliaan esiin jo rekrytointiprosessin alkuvaiheessa
- Vaikutuksen tekeminen työnantajaan, mieleenpainuvuus
- Muista työnhakijoista erottuminen
- Aloita suunnittelemalla se hyvin!

[Vakuuta videohakemuksella \(video\)](#)

Työnhakusuunnitelma

- Suunnitelma ohjaa tehokkaaseen toimintaan tavoitteidesi saavuttamiseksi!
- Itsetuntemus taustalla!
- Tavoitteiden asettaminen ja aikataulutus
- Henkilöbrändäys
- Työnhakuhyvinvointi

[Työnhakuverstas](#)

URAOHJAUS

Uraohjaustapaaminen

- CV:n, hakemustekstin tai esittelyvideon tarkastelua ja kehittämistä
- Työnhakusuunnitelman esittelyä ja ideointia
- Oman näköisen työelämän kirkastamista (tehtävät tukena)
- Tavoitteesi tarkentamista
- Seuraavan askeleen pohtimista
- Ynnä muuta!

LÄHDEMATERIAALIT

- ChatGPT. 16.4.2024. Mitä kannattaisi kertoa työn ja vapaa-ajan tasapainon merkityksestä ukrainasta Suomeen muuttaneille työkäisille?
<https://chat.openai.com/c/a125c3ce-015e-4217-b4b6-ffebf2c0f131>
- Duunivinkit. 7.10.2021. Miten antaa osuva palkkatoive? Katso vinkit palkkaneuvotteluun.
https://www.youtube.com/watch?v=U_iLBADd79c
- Finlex. Lainsäädäntö. 5.7.2019.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190872>
- InfoFinland.fi, 2024. Suomalainen työelämä.
<https://www.infofinland.fi/fi/work-and-enterprise/finnish-working-life>
- Jaatinen, J. 2024. Suomalaiseen työelämään integroituminen | Osaajana kehittyminen. Moodle-työtila. Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Jaatinen, J. 2025. Osaajana kehittyminen | Suomalaiseen työelämään integroituminen. Moodle-työtila. Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Karjula, K & Lahtinen, J. 2022. Uraverkosto. Työnhakuopas.
<https://kyt.fi/wpcontent/uploads/2023/03/Työnhakuverstas-Tyokalupakki-full.pdf>
- Kielo, T. 7.3.2024. Duunitori. Johtaminen.
<https://duunitori.fi/tyoelama/tomi-kielo-kolumni-ihmislah-toinen-johtaminen>
- Kiiskinen, M. 2024. Työelämän pelisäännöistä. Luentomateriaali 17.5.2024. Ammattiliitto Pro.
- Leppäharju-Lipitsä, P. 2024. Yrittäjäyys-webinaati ukrainalaisille. Luentomateriaali 21.5.2024. K-S Yritysidea.
- Mäkelä, A. 25.5.2018. Duunitori. Johtaminen.
<https://duunitori.fi/tyoelama/suomalainen-johtaminen>
- Pietilä, P. 2023. Salkunrakentaja, Talouden Trendit. Selvitys: Kansainväliset osaajat arvostavat suomalaista työkuultuuria.
<https://www.salkunrakentaja.fi/2023/09/kansainvaliset-osaajat-suomalainen-tyokulttuuri/>
- Piipponen, E. 25.10.2023. Proakatemia essee pankki.
<https://essee pankki.proakatemia.fi/vuorovaikutustaidottoy oelamassa/>

LÄHDEMATERIAALIT

- Pikkuaho, N. 20.10.2022. Duunitori. Hyvinvointi. <https://duunitori.fi/tyoelama/tyoterveyshuolto>
- Puura, J. 2024. Starttiraha. Luentomateriaali 21.5.2024. Jyväskylän kaupunki.
- Selamo, K. Piilo-osaajat. <https://piilo-osaajat.com/2020/03/20/tiimityo-yhteistyo/>
- Staria, 2023. Selvitys: Kansainväliset osaajat arvostavat ennen kaikkea suomalaista työelämää – Suomeen ei tulla rikastumaan vaan olemaan onnellisia. <https://staria.com/fi/uutiset/selvitys-kansainvaliset-osaajat-arvostavat-ennen-kaikeea-suomalaistatyoelamaa-suomeen-ei-tulla-rikastumaan-vaan-olemaan-onnellisia/>
- STTK ry, 2016. Millainen on suomalainen työelämä? | Suomi kodiksi. Tuottanut Make Films. https://www.youtube.com/watch?v=dOg9KHDw61U&list=PLbWNHmqEHKPVEsyK5wxWv7NnUd_1u6fnk&index=4
- Tilastokeskus. <https://www.stat.fi/meta/kas/tiimityo.html>
- Työterveyslaitos. Etätyö, hybridityö ja monipaikkainen työ. <https://www.ttl.fi/teemat/tyoelaman-muutos/etatyohybridityo-ja-monipaikkainen-tyo>
- Työterveyslaitos. Työn ja muun elämän yhteensovittaminen. <https://www.ttl.fi/teemat/tyohyvinvointi-jatyokyky/tyoura/tyon-ja-muun-elaman-yhteensovittaminen>
- Työturvallisuuskeskus. <https://ttk.fi/tyoturvallisuus/tyohyvinvointi/tyoyhteiso/vuorovaikutustaidot/>
- Walamies, A. & Robinson-Moncada, S. 2024. Työelämä Suomessa. Luentomateriaali 7.5.2024.

